

Сигналізаційне повідомлення № 8
про фітосанітарний стан посівів сільськогосподарських культур
у сільгосп підприємствах Херсонської області
станом на 08 червня 2026 року

У посівах зернових колосових культур триває розвиток усіх стадій *клопа шкідливої черепашки*. Через різкі перепади температурного режиму у травні, заселення посівів хлібними клопами було розтягнутим у часі. Відповідно, строки відкладання клопами яєць і відродження личинок будуть також подовжені. Тому наразі у посівах одночасно зустрічаються дорослі клопи, яйцекладка та личинки.

Для збереження технологічних та посівних якостей зерна, за умов перевищення ЕПШ (у високопродуктивних посівах пшениць - **2 і більше** личинок на кв.м, на решті посівів – **4 – 6** личинок на кв.м, у насінневому ячмені **8 – 10** личинок на кв.м), необхідно провести хімічні обробки посівів інсектицидами відповідно до «Державного реєстру пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні», з обов'язковим дотриманням регламентів їх застосування.

Хімічні обробки будуть ефективні також і проти личинок **хлібної п'явиці, трипсів, злакових попелиць, хлібних жуків** тощо, які за умов теплої сухої погоди червня (температура повітря 29-30°C та вологість 35 - 50%) значно знижуватимуть вагу зерна, що спричинить кількісні втрати врожаю.

Для обробки можна застосувати інсектициди групи фосфорорганічних і синтетичних піретроїдів, системної та кишково-контактної дії, на основі диметоату, тіаметоксаму, імідоклоприду, дельтаметрину, ацетаміприду, альфа-циперметрину, гамма-цигалотрину, хлорпірифос + циперметрину, які будуть ефективні й проти інших шкідників зернових культур. Для підвищення ефективності при обробках можна застосовувати суміші піретроїдів з фосфорорганічними препаратами у половинних нормах витрат. Застосування піретроїдів розраховане на високу початкову їх токсичність, а фосфорорганічні препарати – на тривалішу захисну дію.

Важливо! Захисні заходи від личинок клопа шкідливої черепашки необхідно проводити за масової появи личинок II віку та 15 - 30% личинок III віку. На цей час відбувається повне відродження личинок із відкладених яєць. Обробку бажано провести у стислі строки, до появи личинок четвертого віку. Запізнення на 3-4 дні знижує ефективність захисту на 20% і більше.

Головне управління Держпродспоживслужби в Херсонській області рекомендує провести обстеження посівів на виявлення заселеності площ, встановлення чисельності та віку личинок шкідника.

Щоб прийняти рішення про захист посівів від личинок клопа шкідливої черепашки дуже важливо на кожному конкретному полі визначитися з кількістю личинок на 1 кв. м та їх віковим складом. Для цього аграріям необхідно провести обстеження посівів, які проводяться в тиху суху погоду з 7.00 до 12.00 та з 16.00 до 19 години за допомогою ентомологічного сачка. Для проведення обліку комах сачком роблять однотипні рухи, що називаються

косінням: зліва праворуч, потім справа ліворуч, захоплюючи 90° кола. Сачок ведуть рівномірними рухами з такою швидкістю, щоб комахи не встигали вискакувати або вилітати з нього. Після кожного змаху переступають уперед на один крок. Напрямок руху вибирають так, щоб вітер і світло від сонця були назустріч. На ділянці роблять звичайно 30 подвійних змахів сачком. Після кожної проби комах виймають із сачка. Наявність шкідників множать на 3 та ділять на 10, що і буде відповідати чисельності на 1 м².

При проведенні моніторингу за посівами з метою визначення необхідності проведення захисних заходів слід обов'язково враховувати весь спектр шкідників і визначатися з необхідністю проведення хімічного захисту з урахуванням всього видового складу шкідників. Бувають випадки, коли окремо кожен з шкідників розвивається нижче ЕПШ, але проведення захисних заходів необхідно, так як всі шкідники живляться на зернових одночасно.

Важливо! Головне управління Держпродспоживслужби в Херсонській області наголошує, що всі роботи по обмеженню чисельності шкідливих організмів необхідно проводити при перевищенні економічного порогу шкодочинності (ЕПШ), суворо дотримуватися санітарних правил, регламентів застосування препаратів, правил і заходів з охорони праці та використовувати препарати лише відповідно до **«Державного реєстру пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні»**, враховуючи рекомендації його виробника щодо умов застосування препарату, а саме температурного режиму. При застосуванні інсектицидів слід обов'язково звертати увагу на строки очікування до збирання врожаю.

Також, наголошуємо, що до роботи з пестицидами допускаються лише ті особи, які пройшли навчання з питань безпечного поводження з пестицидами та мають **посвідчення** про право роботи з пестицидами.

Обробки необхідно проводити в тиху, безвітряну погоду в ранішні та вечірні години. Згідно ст.37 Закону України «Про бджільництво», необхідно не пізніше ніж за три доби до початку обробки попередити про це органи місцевого самоврядування, пасічників, пасіки яких знаходяться на відстані до 10 (десяти) кілометрів від оброблюваних площ. При цьому повідомляється дата обробки, назва препарату, ступінь і строк дії токсичності препарату.

Пам'ятаймо! Під час проведення польових робіт в умовах воєнного стану, необхідно дотримуватися правил безпечного поводження умов праці!

